مطالعه تطبیقی حمایت‌های مالیاتی از کمک‌های خیریه در جهان

محمدتقی گیلک حکیم آبادی[1]

تاریخ دریافت: ۱۳۹۰/۷/۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۱۰/۲۸

چکیده

دولت‌ها با انگیزه تقویت انسجام ملی، کاهش مسئولیت و بار مالی‌شان در تهیه کالاهای عمومی به‌ویژه برای طبقات نیازمند و همچنین جلب پشتیبانی مردم از کمک‌های خیریه حمایت مالیاتی می‌کنند. تجربه کشورهای پیش‌تاز نشان می‌دهد که هرچند دولت‌ها از دو روش عمومی کسورات مالیاتی و اعتبار مالیاتی استفاده می‌کنند، ولی ساختار قوانین، نرخ و میزان حمایت آن‌ها متفاوت است. اصلی‌ترین معیارها در انتخاب روش‌ها و ارزیابی آنها کارایی خزانه و کارایی اجتماعی از یک سو و انصاف و عدالت از سوی دیگر است. این مقاله با بررسی تجارب کشورهای پیش‌تاز در زمینه قانون، نوع حمایت، عملکرد و ارزیابی این روش‌ها، زمینه‌های لازم برای مقایسه تطبیقی حمایت‌ها را فراهم می‌کند. این مقاله در پایان پیشنهادهایی را برای پربار کردن حمایت‌های مالی از کمک‌های خیریه در ایران ارائه می‌کند.

واژه‌های کلیدی: کمک‌های خیریه،کسورات مالیاتی، اعتبار مالیاتی، کارایی خزانه، شاخص کمک‌های خیریه جهانی

۱- عضو هیأت علمی دانشگاه مازندران

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

۱-مقدمه

صرف کردن وقت و پول به طور اختیاری برای کمک به دیگران از نظر جامعه شناسان نشانه انسجام[1] در یک جامعه است. تقریباً تمام کشورها، فرهنگ‌ها و ادیان، از رسم‌های خاص خود در کمک کردن به دیگران برخوردارند. این رسم‌ها پیچیده هستند و تاریخ، سنت و مذهب این کشورها آنها را شکل میدهند. مقدار این کمک‌ها در یک کشور نشانگر قدرت جامعه مدنی است که تا چه اندازه افراد آن جامعه تمایل و توان دارند تا به حل مشکل نیازمندان محل خود یا جاهای دیگر کمک کنند(بنیاد کمک‌های خیریه، ۲۰۱۰). دولت‌ها علاوه بر تقویت این سرمایه اجتماعی به خاطر اهداف زیر با ابزارهای مختلفی سعی در حمایت این حس نوع‌دوستی در کشور دارند:

- تأمین خدمات اجتماعی بیشتر برای جامعه[2]- حامیان استفاده از انگیزه‌های مالیاتی برای تشویق پرداخت خیریه معتقدند که جامعه از وجود بخش غیرانتفاعی بزرگ و پرطراوت به انحای مختلف سود می برد. بسیاری از این سازمانها کالاها و خدماتی را با استفاده از منابع غیردولتی تهیه می‌کنند که در غیر اینصورت دولت باید آنها را تهیه می کرد (بوریس و همکاران)[3].

- رشد و توسعه اقتصاد- سازمان‌های خدماتی غیرانتفاعی مولد، تولید کلی کشور را افزایش می‌دهند و در نتیجه شغل، ایجاد کرده و مخارج دولت را کاهش می‌دهند (راه واحد بین المللی،۲۰۰۰)[4].

- کسب حمایت مردم- اگر دولت این حمایت‌های مردمی را تشویق کرده و با شهروندانی که درگیر حل مسائل اجتماعی هستند همکاری کند، مردم این برداشت را خواهند کرد که دولت به پیگیری نگرانی‌های مردم علاقه‌مند بوده و در نتیجه شایسته حمایت مردم است (همان).

- توجه به ترجیحات خیرین- سازمان‌های خیریه خصوصی که باید به طور مستقیم برای جمع‌آوری کمک‌های مردمی باهم رقابت کنند، نسبت به سازمان‌هایی که کاملاً به وجوه دولتی وابسته اند کاراتر و پاسخگوترند و خدمات متنوع‌تری را فراهم کرده و در نتیجه منعکس کننده ترجیحات خیرین هستند. در واقع انگیزه‌های مالیاتی برای کمک‌های خیریه انفرادی امکان می‌دهد تا به طور مستقیم درباره چگونگی مصرف وجوه آنان اظهار نظر کنند (بوریس و همکاران).

---

1 - Cohesiveness

۲- برای اطلاع بیشتر از نقش سازمان‌های خیریه و مدنی به بوریس، ۱۹۹۹ رجوع نمایید.

3 - Boris Elizabeth T., Cordes Joseph J., Eric Toder

4- united way International

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

دولت ها به شکل‌های مختلف از کمک‌های خیریه خصوصی حمایت می کنند. یک روش درباره مقررات و قوانین ناظر بر فعالیت‌های این مؤسسات است که به سختی و شدت موسسات تجاری انتفاعی نیست، زیرا در بسیاری از موارد مؤسسات غیرانتفاعی نمی‌توانند در شرایط سخت قانون و مقررات دوام بیاورند.

روش دیگر که تقریباً عمومی‌ترین روش است، انگیزه‌های مالی است. دولت‌ها به ویژه در کشورهای توسعه یافته مانند آمریکا، انگلستان و کانادا و... برای تشویق و افزایش کمک‌های خیریه از انگیزه های مالیاتی عموماً به دو روش کسورات مالیاتی[1] و اعتبار مالیاتی[2] استفاده می کنند. در روش اول هرکمک کننده می‌تواند کمک‌های خیریه خود را تحت شرایطی جزء هزینه‌های قابل قبول حساب کرده و در نتیجه درآمد مشمول مالیات خود را تا اندازه ای کاهش دهد. اما اعتبار مالیاتی مطابق شرایط از بدهی مالیاتی فرد به طور مستقیم (و نه از درآمد مشمول مالیات) کسر می‌شود (روزن، ۱۹۸۹، ص ۵-۳۶۴)[3].

با وجود این که انگیزه‌های مالیاتی دارای دو روش عمومی است ولی در هر کشور ساختار این روش‌ها بسیار متنوع است؛ به همین خاطر از ضوابط قانونی و مقررات خاصی تبعیت می‌کنند.

نظام مالیات بر درآمد جمهوری اسلامی ایران نیز برای تشویق کمک‌های خیریه مؤسسات غیرانتفاعی را تحت شرایطی از مالیات بر درآمد معاف کرده است. همچنین خیرینی که کمک‌های خاص انجام می‌دهند می‌توانند مطابق قانون از کسورات مالیاتی استفاده کنند (مزیکی و زاهدی، ۱۳۸۹؛ شفیعی ۱۳۸۹). اما متاسفانه علی‌رغم جایگاه بسیار ممتاز نوعدوستی و انفاق در فرهنگ دینی ما به نظر می رسد تدابیر اندیشیده شده قابل مقایسه با کشورهای پیشرفته نیست. از این‌رو این تحقیق بنا دارد مسائل زیر را به‌طور اجمال در بخش‌های بعدی مقاله بررسی کند:

- تجربه کشورهای پیشرو در کمک‌های خیریه در زمینه‌های قوانین و نوع حمایت‌های مالی؛
- عملکرد کشورها از نظر کمک‌های خیریه؛
- ارزیابی روش‌های گوناگون حمایت از کمک‌های خیریه در کشورها؛
- جمع‌بندی و پیشنهادهایی برای کشور ایران.

1 - Tax deduction
2 - Tax credit
3 - Rosen Harvey s.

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

لازم به ذکر است که با توجه به گستردگی بحث، این مقاله سعی دارد که عمدتاً مسائل بالا را در باره کمک‌های خیریه افراد بررسی کند. بنابراین بحث درباره سازمان‌های خیریه و همچنین کمک شرکت‌هایی از این بحث خارج است. همچنین هدف این مطالعه فراهم کردن امکان مقایسه تطبیقی حمایت‌های مالیاتی از کمک‌های خیریه در جهان است.

۲- بررسی تجربه کشورها

تجربه کشورها در زمینه حمایت‌های مالیاتی از امور خیریه توسط افراد تا حدودی متفاوت است. در این جا سعی می‌شود به صورت اجمال چند کشور نمونه در زمینه‌های قانونگذاری و انواع حمایت‌های مالیاتی مورد بررسی قرار گیرد. شایان ذکر است که کشورهای نمونه با توجه به سابقه، حجم خیرات و تنوع در انگیزه‌های مالیاتی انتخاب شده اند. متاسفانه کشورهای اسلامی علیرغم ظرفیت بالای دینی و فرهنگی در این موضوع اقدامات قابل مقایسه با کشورهای پیشرفته نکردند(بیکمن و اوغلو،۲۰۰۶؛ کرک اوغلو، ۲۰۰۶ و مرکز نوعدوستی و مشغولیت‌های مدنی جان گرهارت).

۲-۱- آمریکا

تاریخ انگیزه‌های مالیاتی برای کمک‌های خیریه[1] به صورت کسر کردن کمک‌های خیریه از ویژگی-های با سابقه در مالیات بر درآمد افراد در آمریکا است. این انگیزه اولین بار در سال ۱۹۱۷ دقیقاً چهارسال پس از شروع مالیات بر درآمد مدرن ایجاد شد. در خلال جنگ جهانی دوم که مالیات بر درآمد شامل سه چهارم جمعیت آمریکا بود، کسورات استاندارد به صورت انتخابی برای مؤدیان برقرار شد. سپس این قانون به مؤدیانی محدود شد که کسورات مالیاتی جزء به جزء[2] را انتخاب می‌کردند. افراد دیگری که کمک‌های خیریه خود را به صورت جزء به جزء اعلام نمی‌کردند فقط در یک دوره کوتاه در دهه ۱۹۸۰حق استفاده از کسورات مالیاتی را داشتند (اداره بودجه کنگره آمریکا، ۲۰۱۱)[3].

در قوانین آمریکا چندین نوع کسورات برای کمک‌های خیریه وجود دارد که شامل سه نوع کسورات در سطح فدرال است. این سه نوع کسورات در زمینه مالیات بر درآمد، مالیات بر املاک[4] و مالیات بر هدایا[5] اعمال می‌شود.

1 - Charitable Giving
2 - Itemized deduction
3 - The Congress of the United States, Congressional Budget Office
4- State Tax
5 - Gift tax

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

کسورات کمک‌های خیریه بخشی از نظام مالیات بـر درآمـد فـدرال اسـت. کسـورات عمـدتا" بـرای محاسبه درآمد مشمول مالیات در نظر گرفته می‌شود. کسورات خیریه در مالیات بر درآمد برای افـراد و نیز شرکت‌ها قابل استفاده است (هاپکینز،۲۰۱۰ ،ص۳)[1].

در قوانین آمریکا دو راه برای شناخت هدایای خیریه وجود دارد. یکـی از ایـن دو از دیـدگاه خیـرین و دیگری از دیدگاه دریافت کنندگان است. اصولا" معنای کلمه هدیه دارای دو عنصـر اختیـاری بـودن و نداشتن انگیزه و جبران مالی است. مقررات مالیات بر درآمد به پرداخت انتقالی با انتظار بـازدهی مـالی متناسب با مقدار بخشش[2] را کمک محسوب نمی‌کند.

در تعریف IRS[3] کمک عبارت از یک پرداخت داوطلبانه پول یا دارایـی اسـت کـه هـدف از آن بـه دست آوردن منفعت مالی متناسب با مقدار انتقالی نباشد.

عنصر سوم در تعریف دیوان عالی کشور این است که کمک کننده نیت اهداء داشته باشد که البتـه احراز چنین نیتی مشکل خواهد بود (همان ، ص۶۴).

در صورتی افراد می‌توانند از کسورات مالیاتی بابت کمک‌های خیریـه اسـتفاده کننـد کـه منحصـرا" کمک خود را به سازمان های خیریه مورد نظر قانون مالیاتی اهداء کنند.

به موجب قانون سازمان‌های خیریه‌ای که منحصرا" برای اهداف مـذهبی، خیریـه، علمـی، سـواد-آموزی یا آموزشی فعالیت کنند معـاف از مالیـات هسـتند، بشـرطی کـه در ایـالات متحـده تأسـیس و سازماندهی شده و یا در ملکیت ایالات متحده باشند. هیچ بخشی از درآمدهای خالص این سـازمان‌هـا نیز نباید جهت تقویت منفعت سهامدار شخصی یا افراد دیگر صرف شود و نباید در هیچ رقابت سیاسـی به نفع (یا مخالف) هیچ کاندیدای پست‌های عمومی با چاپ یا توزیع بیانیه شرکت کرده و یا مداخلـه کند (همان، ص ۱۱۰).

موضوع هدایا می‌تواند پول یا دارایی باشد. یکی از مسـائل مهـم هـدایای دارایـی تعیـین ارزش آن است. این ارزش به ارزش بازار منصفانه دارایی معروف است. بنابراین هرگـاه ارزش دارایـی نسـبت بـه زمان تحصیل آن توسط خیّـر افـزایش یابـد، خیّـر سـود خواهـد بـرد. ایـن امکـان در قـانون مالیـاتی سودمندترین قانون برای خیرین است.

1 -Hopkins Bruce R.
2- Donation
3-Internal Revenue Service

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

هدایای دارایی می‌توانند به صورت عایدی سرمایه بلند مدت مانند اهدای اوراق سهام به یک سازمان خیریه عمومی[۱] و هدیه دارایی به صورت درآمد عادی[۲] (یا سرمایه کوتاه مدت) باشد (همان، ص ۱۳۴). دارایی عادی به دارایی گفته می‌شود که هدف اولیه هدیه کننده آن فروش به مشتریان در یک دوره عادی تجارت یا کسب و کار است. اثر هنری یا یک دست خط خلق شده توسط خیّر دارایی عادی محسوب می‌شود.

زمان اعمال کسورات بابت کمک‌های خیریه در مالیات بر درآمد فدرال سالی است که واقعاً کسورات پرداخت می‌شود. البته گاهی استثناء وجود دارد که اجازه کسورات در سال دیگر صورت می‌گیرد (همان، ص ۱۷۹).

میزان کسورات بابت کمک به سازمان‌های خیریه مطابق قانون مالیات بر درآمد فدرال به چندین عامل بستگی دارد. دو عامل مهم آن عبارتند از:

۱- ماهیت هدیه (پول یا دارایی)؛

۲- طبقه بندی قانون مالیاتی فدرال درباره سازمان خیریه دریافت کننده هدیه.

به‌طورکلی کسورات کمک‌های خیریه از مالیات بر درآمد فدرال یک فرد در یک سال مالی دارای محدودیت ۵۰ ، ۳۰ یا ۲۰ درصد پایه کمک فرد[۳] است. اصطلاح پایه کمک فرد به معنای درآمد ناخالص تعدیل شده [۴] فرد است که بدون در نظر گرفتن هرگونه زیان عملیاتی خالص مربوط به سال مالی محاسبه می شود. برای اکثر افراد، پایه کمک و درآمد ناخالص تعدیل شده با هم برابرند (همان، ص ۲۰۱).

قاعده کلی درباره محدودیت‌ها

کمک‌های خیریه‌ای که یک فرد در طول یک سال به یک یا چند سازمان خیریه عمومی می‌کند، هرگاه به صورت پول باشد حداکثر کسورات ۵۰ درصد پایه کمک فرد است؛ ولی اگر به صورت دارایی سرمایه‌ای فرد باشد حداکثر کسورات ۳۰ درصد است. هم چنین سقف کسورات برای اهدای پول به سازمان‌های خیریه غیرعمومی مانند بنیادهای خصوصی ، قبرستان ها و ... ۳۰ درصد است. از نکات جالب توجه در قانون مالیاتی این است که هدایای مشمول مالیات مانند هدایای زوجین به یکدیگر به

۱- هدیه به سازمان خیریه غیرعمومی مشمول این قاعده نیست.

2 - Ordinary Income Property

3 - Individual´s Contribution Base

4 - Adjusted Gross Income (AGI)

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

صورت نامحدود قابلیت کسر کردن از مالیات را دارند. هم چنین افراد مـی‌تواننـد بابـت اهـدای حقـوق روشنفکری خود مانند حق امتیاز یا پروانه به یک سازمان از کسورات خیریه استفاده کننـد (همـان، ص ۲۴۴).

۲-۲- انگلستان

تاریخ استثناء کردن امور خیریه از نظام عمومی مالیات‌ها در انگلستان بـه دوره الیزابـت اول در ۱۶۰۱ برمی‌گردد. تا سال ۲۰۰۰ تخفیف مالیاتی بر اسناد کمک‌های خیریه[1] اصلی‌ترین مکانیسم بوده است. در قوانین مالیاتی فعلی انگلستان تخفیف‌های مالیاتی مختلفی بابت کمک‌های خیریه برای خیرین در نظر گرفته شده است. این قوانین مالیاتی تخفیف مالیاتی بابت کمک‌های خیریه را برای مالیات بـر درآمـد، مالیات بر عایدات سرمایه و مالیات بر ارث ارائه می‌کنند (گروه مالیات ، ۲۰۱۱ ، ص ۸۲).[2]

در انگلستان یکی از کسورات مالیاتی مربوط به امور خیریه است. مـردم بـه دو طریـق مـی‌تواننـد بـه سازمان‌های خیریه معاف از مالیات پول بپردازند: روش کمک به صورت هدیه و روش لیست دستمزد[3]. مردم می‌توانند از درآمد خود پس از پرداخت مالیات، به سازمان‌های خیریه هدیه بدهند. در این صورت اگر فرد هدیه دهنده به سازمان خیریه اعلان هدیه کند، سازمان خیریه می تواند میزان مالیـاتی را کـه با نرخ پایه (۲۰ درصد) بابت آن پرداخت شده است، از اداره درآمـد و گمرکـات سـلطنتی (HMRC)[4] طلب برگشت کند. البته مؤدیانی که مالیات با نرخ بالاتر از نرخ پایه پرداخته باشند، مـی‌تواننـد تفـاوت مالیات با دو نرخ را از اداره مذکور مطالبه کنند (آدام و برون ، ۲۰۱۱).[5] میزان تخفیف مالیاتی برای این هدایا هیچ سقفی ندارد (بولاین)[6]. مردم هم‌چنین می‌توانند به کارفرمایان خود اجازه دهند تا مبلغ ثابتی را از حقوق آنان بابت امور خیریـه کسـر کننـد. در ایـن صـورت کسـورات بـا نـرخ بـالا صـورت مـی گیرد(همان).

---

1 - Deeds of Covenant

۲. در قانون مالی ۱۹۸۴ کمک به صورت حقوق و درسال ۱۹۹۰ کمک به صورت هدیه مطرح شد(گروه مالیات خیریه ،۲۰۱۱)
Charity Tax Group

3 - Payroll Giving
4 - Her Majesty's Revenue and Customs
5 - Adam Stuart and Browne James
6 - Bullain Nilda

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

افراد و نیز شرکت‌ها برای استفاده از تخفیف مالیاتی بابت هدایای (غیر از حقوق) خود باید منافع قابل توجهی دریافت نکرده باشند. دو آزمایش برای مهم بودن منفعت وجود دارد. اولین آزمایش برای هر اهداء کننده به طور جداگانه انجام می‌شود. منفعت برای بخشش‌های زیر ۱۰۰ پوند نباید از ۲۵ درصد ارزش بخشش بیشتر باشد. ارزش منفعت برای بخشش‌های ۱۰۰۰ – ۱۰۱ پوند نباید از ۲۵ پوند و برای بخشش‌های بیشتر از ۱۰۰۰ پوند نباید از ۵ درصد بخشش تجاوز کند. البته بعد از ۶ آوریل ۲۰۱۱ این میزان به مقدار ۲۵۰۰ پوند تغییر نمود. هم چنین قرار است که از آوریل ۲۰۱۳ سازمان‌های خیریه‌ای که کمک‌های کوچک ۱۰ پوندی یا کمتر دریافت می‌کنند (که سر جمع آن ۵۰۰۰ پوند برای هر سازمان می‌شود) بتوانند بدون نیاز به اعلان از فرد کمک کننده میزان مالیات آن را مطالبه کنند.

HMRC ، سیستم آنلاینی را برای این که سازمان‌های خیریه جزییات حساب‌های خود را ثبت کرده و درخواست‌های خود را اعلام کنند، راه اندازی خواهد کرد (چارلز راسل ، ۲۰۱۱).[1] هم چنین قرار است تا خود مؤدیان مالیاتی که از روش خود ارزیابی استفاده می‌کنند ، مستقیماً بابت کمک‌هایشان درخواست تخفیف مالیاتی کنند (همان).

در ارتباط با کمک‌هایی که به صورت هدیه صورت می‌گیرد، افراد نمی‌توانند کالا هدیه کنند، مگر سازمان خیریه از طرف آن‌ها بپذیرد که کالا را به فروش برساند که در این صورت عایدی آن به عنوان کمک هدیه‌ای مورد پذیرش است (گروه مالیات خیریه، ص ۸۶).

افراد هم چنین بابت هدایای غیرنقدی مانند اوراق سهام و یا اوراق بهادار می‌توانند از تخفیف‌های مالیاتی بهره‌مند شوند. هدایای سرمایه‌گذاری به سازمان‌های خیریه نیز از معافیت مالیات بر عایدی سرمایه بهره مند می شوند (بولاین). این امکان از سال ۲۰۰۰ ایجاد شد و در سال ۲۰۰۲ به اهدای زمین گسترش یافت. البته شرکت‌ها نیز همانند افراد می‌توانند بابت هدیه اوراق و زمین از تخفیف مالیاتی بهره مند شوند (گروه مالیات خیریه).

سرمایه‌گذاری واجد شرایط[2] شامل سهام یا اوراق بهاداری است که در بورس اوراق بهادار ثبت شده اند و سهام یا اوراق بهاداری که در بازارهای سرمایه مشخص در انگلستان معامله می‌شوند و سهام یک شرکت سرمایه گذاری نامحدود[3] است (همان ، ص ۸۷).

1- Charles Russell
2 - Qualifying Investment
3 - Open-Ended Investment Company

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

هدیه سهام یا اوراق بهادار از روش هدایای نقدی تبعیت نمی‌کند. تخفیف مالیاتی در این جا نیز برای تشویق مردم است تا این که به سازمان‌های خیریه دارایی هدیه کنند و در این جا دیگر مالیات اضافی وجود ندارد که از HMRC مطالبه شود. در این حالت سازمان‌های خیریه همین که اوراق سهام یا اوراق بهاداری را دریافت کردند می‌توانند آن را نگه داشته و یا بفروشند. بنابراین برای سازمان‌های خیریه مهم است که از موقعیت مالیاتی فرد خیّر مطلع باشند تا این که معلوم شود آیا هدیه سهام و یا دارایی مناسب‌تر است یا هدایای نقدی (همان). معافیت دیگر در قوانین مالیاتی انگلستان مربوط به مالیات بر ارث است. هرگاه دارایی‌های موروثی به سازمان خیریه داده شود از یک معافیت خاص بهره مند می‌شود. معافیت مالیات بر ارث به طور برابر هم در زمان حیات و هم پس از مرگ کاربرد دارد (همان ، ۸۸).

قانون ضد اجتناب از تاریخ ۲۲ مارس ۲۰۰۶ وضع شد تا این که معافیت مالیاتی سازمان خیریه که در معاملات خاصی با کمک کنندگان به وجود می آیند و این معاملات به فرد کمک کننده امکان می‌دهد تا مقادیری از هدایای خودش (به صورت نقدی و یا غیر نقدی) را از سازمان خیریه بیرون بکشد، را محدود سازد. هر معامله ای که مشمول این قانون تلقی شود به عنوان مخارج غیرخیریه ای سازمان خیریه لحاظ می‌شود.

قانون مالیاتی هم چنین افراد یا شرکت‌هایی را که به مقدار ۲۵۰۰۰ پوند در یک دوره ۱۲ ماهه و یا ۱۵۰۰۰۰ پوند در یک دوره ۶ ساله هدایای بهره مند از تخفیف[1] کرده باشند، به عنوان کمک کننده مهم تلقی می‌کند. هرگاه فردی کمک کننده مهم شناخته شود برای یک دوره ۵ ساله این عنوان را حفظ خواهد کرد (همان). قانون مزبور از سال ۲۰۱۰ تعریف کمک کننده مهم را گسترش داده و شامل اشخاص مرتبط با کمک کننده مانند همسر، هم خانه ای و یا افراد وابسته به فرد می‌شود (همان، ص ۸۹).

مالیات های دیگری مانند مالیات بر تغییر آب و هوا[2] ، مالیات حق بیمه[3] و ... نیز از معافیت مالیاتی بابت کمک‌های خیریه دریافت می‌کند (همان).

1 - Relievable Gifts
2 - Climate change tax
3 - Insurance premium tax

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

۲-۳- کانادا[1]

ایده تشویق کمک‌های خیریه از طریق انگیزه‌های مالیات بر درآمد در کانادا در خلال جنگ جهانی اول پدیدار شد. قانون مالیات بر درآمد کانادا در سال ۱۹۱۷ کسورات نامحدودی را برای کمک به صندوق-های میهن دوستی و صلیب سرخ[2] و سایر صندوق‌های مصوب میهن دوستی و جنگ تصویب کرد. اما در سال ۱۹۳۰ اولین کسورات بابت کمک‌های دارای رسید به عموم سازمان‌های خیریه قانونی شد و تا ۱۰ درصد درآمد خالص مشمول مالیات مقرر گردید.

منطق تصویب نظام کسورات عمومی در کانادا در خلال هجوم بحران بزرگ در دهه ۱۹۲۰ این بود که روشی را از طرف دولت برای ایجاد انگیزه در مردم برای کمک به سازمان‌های خیریه خصوصی فراهم کند تا این که به ایفاء مسئولیت سنگین ایالت‌ها بدون این که دولت مرکزی درگیر شود، کمک کند.

مهم‌ترین تغییر پس از ۱۹۳۰ در سال ۱۹۵۷ با معرفی کسورات استاندارد صورت گرفت. مطابق این تغییر مؤدیان می‌توانستند تا ۱۰۰ دلار بدون ارائه رسید مطالبه کنند. این کسورات برای کمک‌های خیریه و مخارج درمانی در نظر گرفته شد و هدف اصلی آن کاهش تشریفات اداری برای دولت و مؤدیان بود، البته این قانون به خاطر انتقاد از سوی طرفداران سازمان‌های داوطلبانه سرانجام در سال ۱۹۸۴ لغو شد.

از جمله جنبه‌های قابل توجه در روند پیشرفت تاریخی کسورات، معرفی سقف و نقل به سال بعد و انتقال رسیدها[3] بوده است. سقف کسورات چندین بار افزایش یافته است به طوری که در سال ۱۹۹۷ به ۷۵ درصد افزایش یافت (البته درباره هدایای اکولوژیکی و هنری به ۱۰۰ درصد نیز رسید). هدفی را که دولت‌ها از افزایش سقف بیان کرده اند افزایش کمک مالیاتی به کمک‌های خیریه بوده است. هم چنین اگر میزان کسورات مؤدیان بیش از سقف باشد به آنان امکان داده شده است که آن را تا ۵ سال بعدی استفاده کنند.

سال ۱۹۶۷ در نتیجه ایجاد یک سیستم مرکزی ثبت سازمان‌های خیریه با این پیامد که تنها کسورات شامل کمک به سازمان‌های خیریه ثبت شده می‌شود، نقطه عطفی در قوانین مربوط به امور

1 - Carter Terrance , S.
2 - Patriotic and Red Cross
3 - Carry overs and Transfers of Receipts

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

خیریه بود. در همین زمان کمیسیون مالیاتی سلطنتی[1] (کمیسیون کارتر)[2] گزارشی را درباره توصیه-هایی نسبت به اصلاح مالیاتی ارائه داد که شامل بحث درباره اعتبارات مالیاتی در مقابل کسورات مالیاتی بود. کمیسیون کارتر بر ناعادلانه بودن کسورات مالیاتی تأکید کرد. مطابق این دیدگاه کسورات مالیات بر درآمد ماهیت نزولی دارد. به عبارتی مؤدیانی که نرخ نهایی مالیاتی بالاتری دارند از کسورات بیشتری نسبت به مؤدیان با نرخ نهایی پایین‌تر برخوردار خواهند شد. اما با وجود این کمیسیون کارتر ادامه نظام کسورات را توصیه کرد. شاید به این خاطر که نظام اعتبار مالیاتی موجب کاهش انگیزه ثروتمندان برای کمک های خیریه است. دلیل این امر این است که واکنش ثروتمندان نسبت به هزینه پس از مالیات کمک‌های خیریه بیشتر از مؤدیان کم درآمد است. دلیل دیگر شاید این باشد که معمولاً ثروتمندان تمایل دارند که از سازمان‌های خاصی مانند مؤسسات درمانی و آموزشی حمایت کنند و چون در نظر کمیسیون کارتر این مؤسسات اهمیت بیشتری داشتند بنابراین به ادامه نظام کسورات توصیه نمود.

به دنبال انتقادات و این که نظام کسورات در واقع یک نظام رفاهی برای ثروتمندان است، سرانجام در سال ۱۹۸۸ در قالب بخش وسیعی از اصلاح مالیاتی، نظام کسورات مالیاتی برای کمک‌های خیریه در کانادا به نظام فعلی اعتبار مالیاتی تبدیل شد.

بنیادی‌ترین ویژگی اعتبار مالیاتی این است که اعتبار به صورت درصدی از کمک‌های خیریه محاسبه و از میزان کل مالیات قابل پرداخت مؤدی کسر می‌شود. بنابراین اعتبار مالیاتی به میزان کمک و نه میزان درآمد مؤدی بستگی دارد. با وجود این واضح است که تغییرات بسیار بزرگی در درون این سیستم می‌تواند وجود داشته باشد. برای مثال اعتبار مالیاتی با نرخ یکنواخت که برای همه کمک‌ها بدون توجه به میزان آنها به کار برده می‌شود، رفتار برابر با تمام مؤدیان را تضمین می‌کند. در مقابل یک سری نرخ‌های تصاعدی برای اعتبار مالیاتی می‌تواند استفاده شود که در این صورت به میزان کمک‌ها بستگی خواهد داشت و تا حدودی مشخص انگیزه‌های مالیاتی بیشتری را برای کمک کنندگان ثروتمند ایجاد می‌کند.

1 - Royal Commission on Taxation
2 - Carter Commission

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

در کانادا نظام اعتبار دو ردیفه (طبقه ای)[1] برای کمک‌های خیریه توسط مؤدیان مالیاتی فردی (نه شرکت ها) تصویب شده است. یک نرخ برای ۲۰۰ دلار است که با همان درصد پایین ترین نرخ نهایی مالیات بر درآمد اعتبار محاسبه می‌شود و نرخ دیگر که برای مازاد بر ۲۰۰ دلار است که با بالاترین نرخ نهایی مالیات بر درآمد اعتبار داده می‌شود. هم چنین اعتبار مالیاتی در کانادا غیر بازگشت است. یعنی فردی که مالیاتی نداده است پولی به او داده نمی‌شود.

مطابق فرمول زیر اعتبار مالیاتی محاسبه می‌شود :

$$A \times B + [C \times (D - B)]$$

در حال حاضر پایین‌ترین نرخ (A) برابر با ۱۵ درصد و بالاترین نرخ (C) برابر با ۲۹ درصد است. B میزان هدیه زیر ۱۰۰دلار و D کل هدیه در یک سال است. البته با لحاظ مالیات‌های بر درآمد ایالت این نرخ‌ها افزایش می‌یابند. برای مثال، نرخ‌های مالیات بر درآمد فدرال اونتاریو[2] با هم ترکیب شده و در نتیجه پایین‌ترین و بالاترین نرخ نهایی به میزان ۲۱/۰۵ و ۴۶/۴۱ درصد به دست می‌آید.

به عنوان مثال اگر کمک ۵۰۰ دلار باشد، اعتبار مالیاتی به صورت زیر محاسبه می‌شود :

اعتبار مالیاتی =(۰/۲۱۰۵× ۲۰۰)+[۰/۴۶۴۱ × (۵۰۰−۲۰۰)] =۱۸۱/۳۳

۲-۴- فرانسه

استفاده از انگیزه مالیاتی نسبت به کمک‌های خیریه در فرانسه از سال ۱۹۵۴ وجود داشته است ولیکن به طور چشم‌گیری در طول زمان اصلاح شده است. مکانیسم کسورات اولیه که از درآمد مشمول مالیات کسر می‌شود، در سال ۱۹۸۹ جای خود را به یک اعتبار مالیاتی غیرقابل بازپرداخت با نرخ ۴۰ درصد داد. مفهوم غیرقابل بازپرداخت به این معناست که کسورات نمی‌توانند از میزان بدهی مالیات بر درآمد خانوارهای مشمول مالیات بیشتر باشد. هم‌چنین خانوارهای غیرمشمول هرگز نمی‌توانند از این انگیزه مالیاتی استفاده کنند.

از دهه ۱۹۸۰ دولت فرانسه راهبردهای متفاوتی را برای افزایش انسان‌دوستی خصوصی به کار بست. دولت پس از ساده‌سازی قانون برای بنیادهای خیریه خصوصی سه اصلاح عمده را در جهت

1 - Two-tier Credit
2 - Ontario

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

تغییر انگیزه‌های مالیاتی برای کمک‌های خیریه انجام داد. نرخ اعتبار مالیاتی سه بار افزایش یافت به طوری که این نرخ از ۴۰ درصد به ۵۰ درصد در سال ۱۹۹۶، و به ۶۰ درصد در سال ۲۰۰۳، و به ۶۶ درصد در سال ۲۰۰۵ تغییر یافت.

در فرانسه هم چنین هدایا تا سقف ۲۰ درصد درآمد مشمول مالیات قابل کسر شدن هستند. بعلاوه از سال ۲۰۰۳ اگر میزان هدایا از سقف تجاوز کند، گزارش آن می‌تواند در ۵ سال آینده پخش شود.

از نکات قابل توجه دیگر این است که نرخ اعتبار مالیاتی برای برخی از هدایای خاص مثلاً تهیه غذا یا وسایل آسایش برای افراد بسیار فقیر به ۷۵ درصد می‌رسد (فاک و لندایز ، ۲۰۰۷).[1] هم چنین در نظام مالیات بر درآمد در فرانسه مالیات تکلیفی وجود ندارد، یعنی این که صاحبان درآمد خود در آغاز هر سال کل مقدار درآمد سال گذشته را اعلام می‌کنند و همین امر فرصتی برای آنان فراهم می‌کند که اگر چنان‌چه قوانین در خلال سال تغییر کند رفتار خود را در بقیه سال مطابق آن تغییر دهند. ضمن این که این تغییرات از طریق پست الکترونیک به اطلاع آنان رسانده می شود. به طوری که نتیجه یک بررسی نشان می‌دهد که ۹۸ درصد و ۹۹ درصد کمک کنندگان منظم مشمول و غیرمشمول مالیات از این تغییرات آگاه هستند (فاک و لندایز، ۲۰۰۹).[2]

۲-۵- کشور ترکیه

مطابق گزارش بانک جهانی در باره عدالت اجتماعی در ترکیه، نوعدوستی ریشه عمیق در عمل به سنت اسلامی آنان داشته و موجب تقویت وظیفه کمک به فقراء و ضعف‌های جامعه دارد(بیکمن و اوغلو،۲۰۰۶،ص ۴۴ و کرک اوغلو، ۲۰۰۶،ص ۹-۹۷). مردم ترکیه بیشتر مایلند به‌طور مستقیم به فقراء کمک کنند تا سازمان‌های مدنی. فقدان مکانیسم‌های تشویق و تسهیل کمک‌های نوعدوستانه سازمانی شده و فقدان انگیزه‌های مالیاتی از دلایل مهم این امر است(بیکمن و اوغلو، همان ص ۴۷).

امتیازات مالیاتی به صورت کسورات مالیاتی و محدود تا ۵٪ درآمد در ترکیه وجود دارد. البته تنها سازمان‌های مدنی ارایه کننده خدمات عمومی می‌توانند برای کمک کنندگان به آنها کسورات مالیاتی درخواست کنند(همان ص ۷۱). جدول (۱) به طور خلاصه وضعیت انگیزه مالیاتی را در کشورها نشان می‌دهد.

1 - Fack Gabrielle and landais Camille
2 - Fack Gabrielle and landais Camille

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

جدول(۱)- مقایسه انگیزه های مالیات بر درآمد نسبت به کمک های خیریه در کشورهای مختلف

کسورات مالیاتی از درآمد مشمول مالیات	اعتبار مالیاتی	عدم وجود انگیزه مالیاتی
استرالیا ، بلژیک دانمارک ، آلمان یونان ، ایرلند ژاپن ، هلند نروژ ، سوئیس انگلستان ، آمریکا	کانادا (۲۹٪) فرانسه (۶۶٪) ایتالیا (۱۹٪) نیوزلند (۳۳٪) پرتغال (۲۵٪) اسپانیا (۲۵٪)	اتریش فنلاند سوئد

منبع : رودمن و استندلی ، ۲۰۰۶[1] .

جدول (۲)- سقف کمک‌های واجد شرایط در کشورهای مختلف

بدون سقف	سقف بالا	سقف پایین	بدون انگیزه قیمتی
استرالیا ایرلند انگلستان	بلژیک (۱۰٪ درآمد) ، کانادا (۶۰٪ درآمد) فرانسه (۲۰٪ درآمد) آلمان (۵٪ درآمد) یونان (۱۰٪ درآمد) ایتالیا (۲۰۶۵ €) ژاپن (۲۵٪ درآمد) هلند (۱۰٪ درآمد) پرتغال (۱۵٪ درآمد) اسپانیا (۱۰٪ درآمد) سوئیس (۱۰٪ درآمد) آمریکا (۵۰٪ درآمد)	دانمارک ۵۰۰۰DRR نیوزلند ۶۳۰ NZD نروژ ۶۰۰۰NOK	اتریش فنلاند سوئد

منبع : رودمن و استندلی ، ۲۰۰۶ ، ص ۱۷.

1 - Roodman david and Standley Scott

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

اغلب کشورها برای کسورات و اعتبارات واجد شرایط سقف تعیین کرده اند. در کشورهایی که مـردم ثروتمند برای اغلب سازمان‌های خیریه مهم هستند تعیین سقف ممکن است اثر انگیزشی را به شـدت کاهش دهد. جدول (۲) سقف کمک‌ها را نشان می‌دهد.

۳- بررسی عملکرد کشورها در زمینه کمک‌های خیریه

اطلاعات و آمار جامع درباره کمک‌های خیریه کشورها به ویژه توسط افراد کمتر منتشـر شـده اسـت. شاید یک دلیل آن این باشد که بخش عمده ای از این کمک‌ها حتی وقتی که مسـتقیماً بـه سـازمان خیریه‌ها و به طور رسمی صورت می‌گیرد، از انگیزه‌های مالیاتی استفاده نمی‌کنند. به هـر حـال بیشـتر اطلاعات برآوردهایی است که بعضاً توسط محققـان و برخـی نیـز توسـط سـازمان‌هـای دولتـی و یـا بنیادهای خیریه صورت گرفته است. از جمله این تلاش‌هـا کـار مهـم بنیـاد کمـک‌هـای خیریـه[1] در انگلستان است که اقدام به محاسبه و انتشار شاخص کمک‌های جهانی[2] کرده است. شایان ذکـر اسـت که با توجه به بالا بودن کمک‌های خیریه در دو کشور آمریکا و انگلستان اطلاعـات بیشـتری در ایـن زمینه منتشر شده است. بنابراین در این قسمت ابتدا میزان کمـک‌هـای خیریـه در کشـورهایی کـه تـا حدودی اطلاعات آن در دسترس بوده است، ارائه می‌شود و سـپس بـه توضـیح شـاخص کمـک‌هـای جهانی درباره عملکرد کشورها پرداخته می‌شود.

۳-۱- میزان کمک‌های خیریه در جهان

مقدار کمک‌ها در یک کشور نشانگر قدرت جامعه مدنی است، در این که مردم تا چـه انـدازه در حـل مشکل نیازمندان محل خود و یا جاهای دیگر میل و توان به کمک کردن دارند. کشـور آمریکـا شـاید مهمترین کشور در زمینه کمک‌های خیریه است که اطلاعات نسـبتاً زیـادی در بـاره آن منتشـر شـده است.

1 - Charities Aid Foundation
2 - The World Giving Index

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

جدول (۳)- کل کمک‌ها در آمریکا در سال های ۲۰۱۰- ۱۹۷۰ (درصدی از GDP)

سال	۱۹۷۰	۱۹۷۵	۱۹۸۰	۱۹۸۵	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰
مقدار	۲	۱/۸	۱/۸	۱/۷	۱/۷	۱/۷	۲/۳	۲/۳	۲

منبع : بنیاد کمک‌های خیریه ، ۲۰۱۱[1]

برآورد کل کمک‌های خیریه در سال ۲۰۰۹ در آمریکا مبلغ ۲۸۰/۳۰ میلیارد دلار است. سال ۲۰۱۰ مقدار کمک‌های برآوردی برابر با ۲۹۰/۸۹ میلیارد دلار بوده است که از این مقدار سهم افراد ۲۱۱/۷۷ میلیارد دلار (۴۷٪)، سهم بنیادها ۴۱ میلیارد دلار (۱۴٪) و سهم کمک به صورت ارث ۲۲/۸۳ میلیارد دلار است (بنیاد کمک‌های خیریه آمریکا ، ۲۰۱۱).

زیر بخش‌های دینی در آمریکا همانند ۵۶ سال گذشته، بزرگترین دریافت کنندگان (۳۵٪) کمک‌ها بوده اند. سازمان‌های آموزشی (۱۴٪)، بنیادهای خیریه (۱۱٪)، زیر بخش‌های خدمات انسانی[2] (۹٪) از جمله سازمان‌های خدمات‌رسانی که عمدتاً نیازهای اساسی را برای افراد صدمه دیده از بحران‌های اقتصادی فراهم می‌کنند، به ترتیب بیشترین دریافت کنندگان کمک در سال ۲۰۱۰ در آمریکا بوده اند (همان).

جدول(۴)- کل مقدار کمک برآورد شده توسط افراد (تعدیل شده و تعدیل نشده با تورم)

میلیارد پوند

سال	۲۰۰۴-۵	۲۰۰۵-۶	۲۰۰۶-۷	۲۰۰۷-۸	۲۰۰۸-۹	۲۰۰۹-۱۰	۲۰۱۰-۱۱
تعدیل شده	۹/۴	۱۱/۲	۱۰/۷	۱۱/۹	۱۰/۳	۱۱	
بدون تعدیل	۷/۸	۹/۴	۹/۳	۱۰/۶	۹/۸	۱۰/۶	۱۱

منبع : ساف، کمک‌های خیریه انگلستان، ۲۰۱۱.[3]

1 - Giving USA Foundation
2 - Human Services
3 - CAF, UK giving

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

نکته شایان ذکر این است که اغلب سازمان‌های غیرانتفاعی معاف از مالیات که حداقل در سال، ۵۰۰۰ دلار دریافت می‌کنند باید در IRS[1] ثبت شوند. تعداد این سازمان‌ها از ۸۶۵۰۹۵ در سال ۲۰۰۱ به ۱۲۸۰۷۳۹ سازمان در سال ۲۰۱۰ افزایش یافته است.

کشور انگلستان نیز از جمله کشورهای پیشرو در زمینه کمک‌های خیریه است. جدول (۴) روند کل کمک‌های برآورد شده در انگلستان را نشان می‌دهد.

جدول (۵) آمار کمک‌های خیریه در تعدادی از کشورهای جهان را نشان می‌دهد.

جدول(۵)- آمار کمک‌های خیریه در سال ۲۰۰۶ (درصدی از GDP)

نام کشور	مقدار کمک خیریه به درصد(٪)	ملاحظات
آمریکا	۱/۶	۲٪ (۲۰۱۰)
جمهوری ایرلند	۰/۴۷	
انگلستان	۰/۷۳	
هلند	۰/۴۵	
کانادا	۰/۷۲	
فرانسه	۰/۱۴	
استرالیا	۰/۶۹	
آلمان	۰/۲۲	
سنگاپور	۰/۲۹	
نیوزلند	۰/۲۹	
آفریقای جنوبی	۰/۶۴	
ترکیه	۰/۲۳	
ژاپن		۰/۱۲ ٪ (کمک افراد در سال ۲۰۰۹، مؤسسه جمع‌آوری خیرات ژاپن)[2]

منبع : بنیاد کمک‌های خیریه، ۲۰۰۶[3] ؛ موسسه جمع‌آوری خیرات ژاپن ؛ بنیاد کمک‌های خیریه ۲۰۱۱.

1 - Internal Revenue Service
2 - Giving Japan
3 -Charitable Aid Foundation

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

۳-۲- شاخص کمک‌های خیریه جهانی

گزارشی درباره کمک‌های اختیاری مردم جهان توسط بنیاد کمک‌های خیریه از سال ۲۰۱۰ تهیه و منتشر می‌شود. این گزارش گسترده‌ترین پروژه در نوع خود بوده و رفتار خیریه ۹۵ درصد جمعیت جهان را به عنوان بخشی از یک پیمایش مداوم توسط گالوپ[1] تحلیل می‌کند. این گزارش تفاوت رفتار خیریه را هم در سطح مناطق و هم در سطح کشورها گزارش می‌کند. شایان ذکر است که در این گزارش کمک‌ها هم به صورت پول و هم وقت بررسی شده است، زیرا اگر فقط یک شاخص ساده از کمک-های مالی درنظر گرفته شود در نتیجه ثروتمندترین کشورها خیرترین خواهند بود.

شاخص کمک‌های خیریهٔ جهانی مبتنی بر داده‌ها و اطلاعات حاصل از سرشماری جهانی نگرش جهانی گالوپ[2] است. این سرشماری یک پروژه تحقیقاتی مداوم بوده و ۱۵۳ کشور جهان یعنی ۹۵ درصد جمعیت جهان را در بر می گیرد. در این پیمایش سؤالاتی از جنبه‌های بسیار مختلف درباره زندگی روزمره مردم و از جمله رفتار خیریه مردم پرسیده می‌شود.

در اغلب کشورهای مورد بررسی ۱۰۰۰ پرسشنامه توسط نمونه ای از افراد مراکز شهری پر می‌شود. حجم نمونه در کشورهای بزرگتر مثل چین و روسیه حداقل ۲۰۰۰ و درتعدادی از کشورهای کوچک حدود ۱۰۰۰–۵۰۰ است. پاسخ دهندگان ۱۵ سال به بالا داشته و نمونه‌ها به صورت تصادفی انتخاب می‌شوند

شاخص کمک‌های خیریه سه رفتار کمک‌های خیریه، دادن پول و صرف وقت در یک سازمان خیریه یا کمک به یک فرد غریبه را در نظر می‌گیرد و سپس با محاسبه متوسط سه مقدار، امتیاز هر کشور بدست می‌آید. در سال ۲۰۱۱ دامنه امتیازات کشورها بین ۱۲٪ تا ۶۰٪ بدست آمده است(بنیاد کمک های خیریه،۲۰۱۰؛همان ۲۰۱۱)[3]

برخی از یافته‌های این گزارش به شرح زیر است:

- علیرغم آشفتگی‌های اقتصادی در جهان مردم کمک‌های بیشتری کردند به طوری که متوسط امتیاز از ۳۱/۶٪ در سال ۲۰۱۰ به ۳۲/۴٪ در سال ۲۰۱۱ افزایش یافته است.
- کمک به افراد غریبه و کمک به صورت وقت، افزایش ولی کمک پولی کاهش یافته است.

1 - Gallup
2 - Gallup…World View Poll
3 - Charitable Aid Foundation

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

- شواهد نشان می‌دهد که کمک‌های پولی و زمانی در بین مسن‌ترین گروه‌ها بیشترین رشد را داشته است.
- هرچند در سطح جهانی تغییرات خالص چندانی صورت نگرفته است، اما در سطح کشورها امتیاز برخی از آنها مانند پاکستان، بنگلادش و هند دوبرابر شده است.
- کشورهایی که در آنها مردم بیشترین کمک را کرده اند ضرورتاً جزو ثروتمندترین کشورها نیستند. فقط در پنج کشور که GDP سرانه آنها جزء بیست کشور اول جهان هستند شاخص کمک خیریه آنها جزء بیست کشور اول است.
- امتیاز شاخص در سال ۲۰۱۱ در مناطق آسیایی عموماً افزایش را نشان می‌دهد. درآسیای جنوبی این شاخص ۱۱٪ افزایش داشته است.
- رتبه آمریکا از پنجم در سال ۲۰۱۰ به رتبه اول در سال ۲۰۱۱ ارتقاء یافته است (همان،۲۰۱۱).

جدول های (۶) و (۷) به ترتیب وضعیت کمک‌های خیریه بیست کشور اول دنیا و همچنین کشورهای خاور میانه را نشان می‌دهند.

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

جدول (۶)- کمک‌های خیریه ۲۰ کشور اول از نظر شاخص کمک‌های خیریه جهانی

رتبه	کشور	امتیاز	رتبه	امتیاز
۲۰۱۱		٪۲۰۱۱	۲۰۱۰	٪۲۰۱۰
۱	آمریکا	۶۰	۵	۵۵
۲	ایرلند	۵۹	۳	۵۶
۳	استرالیا	۵۸	۱	۵۷
۴	نیوزیلند	۵۷	۱	۵۷
۵	انگلستان	۵۷	۸	۵۳
۶	هلند	۵۴	۷	۵۴
۷	کانادا	۵۴	۳	۵۶
۸	سریلانکا	۵۱	۸	۵۳
۹	تایلند	۵۱	۲۵	۴۲
۱۰	جمهوری دموکراتیک مردم لائو	۵۰	۱۱	۵۰
۱۱	هنگ کنگ	۴۹	۱۸	۴۴
۱۲	مراکش	۴۸	۳۳	۴۰
۱۳	نیجریه	۴۷	۳۶	۳۹
۱۴	ایسلند	۴۷	۱۴	۴۷
۱۵	لیبریا	۴۷	۳۹	۳۸
۱۶	ترکمنستان	۴۷	۱۴	۴۷
۱۷	دانمارک	۴۶	۱۸	۴۴
۱۸	گویان	۴۵	۱۶	۴۵
۱۹	مالتا	۴۵	۱۳	۴۸
۲۰	قطر	۴۵	۱۶	۴۵

منبع: بنیاد کمک‌های خیریه،۲۰۱۱

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

جدول (۷) - رتبه‌بندی شاخص کمک‌های خیریه، امتیاز شاخص و تغییرات آن در منطقه غرب آسیا و خاور میانه

کشور	رتبه شاخص در ۲۰۱۱	امتیاز شاخص در ۲۰۱۱	درصد کمک پولی	درصد وقت داوطلبانه	درصد کمک به غریبه ها	رتبه شاخص در ۲۰۱۰	درصد تغییرات امتیاز شاخص
قطر	۱۹	۴۵	۵۳	۱۲	۶۹	۱۶	۰
اسرائیل	۳۸	۴۰	۵۲	۲۵	۴۴	۳۶	۲
امارات متحده عربی	۴۷	۳۷	۴۵	۱۲	۵۴	۵۰	۱
کویت	۵۲	۳۶	۳۸	۲۰	۴۹	۲۵	-۷
افغانستان	۵۴	۳۵	۲۹	۲۰	۵۷	۳۹	-۲
عربستان سعودی	۵۷	۳۵	۳۵	۲۱	۴۹	۸۶	۷
لبنان	۶۲	۳۴	۴۰	۱۱	۵۲	۴۵	-۲
بحرین	۷۳	۳۳	۳۸	۱۷	۴۳	۵۰	-۴
سوریه *	۹۰	۲۹	۲۱	۱۰	۵۵	۵۹	-۶
ایران*	۹۱	۲۸	۳۵	۱۲	۳۸	۸۶	۰
عراق	۱۱۴	۲۴	۱۵	۱۰	۴۸	۱۰۶	۰
یمن	۱۱۵	۲۳	۱۳	۶	۵۰	۱۰۰	-۳
اردن	۱۱۸	۲۳	۲۵	۶	۳۷	۱۲۹	۳
فلسطین	۱۴۲	۱۹	۱۱	۹	۳۷	۱۲۱	-۲

منبع: بنیاد کمک‌های خیریه ۲۰۱۱.

* داده‌ها، از شاخص کمک‌های خیریه ۲۰۱۰ به روز نشده است.

۴- ارزیابی انگیزه‌های مالیاتی برای حمایت از کمک‌های خیریه

عموماً سیاست‌های مالیاتی برای ایجاد انگیزه و تشویق بیشتر کمک‌های خیریه در کشورهای جهان به دو روش عمده کسورات مالیاتی و اعتبار مالیاتی صورت می‌گیرد. همانگونه که گذشت روش اول در آمریکا، انگلستان و بیشتر کشورهای جهان رایج است. فرانسه، کانادا و برخی کشورهای دیگر نیز از روش اعتبار مالیاتی استفاده می کنند. ارزیابی‌های محققان از انگیزه‌های مالی دولت‌ها معمولاً بر دو معیار کارایی و عدالت (انصاف) استوار است. از این رو طرح‌های پیشنهادی از سوی محققان و

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

کارشناسان و همچنین بنیادهای خیریه جهت اصلاح انگیزه‌های مالیاتی در راستای ایجاد کارایی و منصفانه شدن آنها صورت گرفته است.

۴ -۱- معیار کارایی

کارایی دارای دو بعد مرتبط با هم است. یک بعد به معیار بودجه در بارهٔ کارایی خزانه[1] معروف است و منظور از آن این است که آیا میزان افزایش کمک‌های خیریه بر اثر سوبسید مالیاتی که به آن داده می‌شود متناسب با هزینهٔ درآمدی(درآمد مالیاتی صرف نظر شده) است یا خیر؟

بعد دیگر این است که آیا کالاها و خدمات تهیه شده توسط سازمان‌های خیریه (غیرانتفاعی) در واقع کالاهای اجتماعی هستند یا خیر؟ از این بعد می‌توان کارایی اجتماعی[2] را نام برد (کردس ۲۰۱۱)[3].

۴-۱-۱ کارایی خزانه

معیار کارایی خزانه در واقع برای بررسی واکنش پرداخت‌های خیریه نسبت به انگیزه‌های مالیاتی است. به عبارت دیگر آیا یک واحد پرداخت خیریه اضافی بر اثر کسورات از مقدار کاهش در درآمد خزانه بیشتر است یا خیر؟ اگر چنین باشد این کسورات از نظر خزانه کارا است. برای یک مقدار معین پرداخت خیریهٔ C کاهش در خزانه t.c خواهد بود. که t نرخ نهایی مالیاتی است. بنابراین وقتی کسورات کارا است که :

$$\frac{dD}{dt} \succ t.\frac{dD}{dt} + D$$

با تذکر این که p=1-t و dD/dt=dD/(1-t) ؛

در این صورت با بازنویسی رابطه بالا، رابطه زیر بدست می آید:

$$\frac{dD}{d(1-t)} \cdot \frac{1-t}{C} = \frac{dC}{dP} \cdot \frac{P}{C} \prec -1$$

به عبارت دیگر کسورات وقتی کارا هستند که قدر مطلق کشش قیمتی مالیات بیش از ۱ باشد (گرین و مک کلند،۲۰۰۱)[4].

1 - Treasury Efficiency
2 - Social Efficiency
3 - Cordes Joseph
4 - Greene Pamela & Mclland Robert

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

در همین رابطه تحقیقات گسترده ای برای برآورد کشش قیمتی کمک‌های خیریه عمدتاً در کشورهای غربی و سایر نقاط جهان و بویژه در انگلستان صورت گرفته است. در آمریکا تا این اواخر به طور گسترده ای (تقریباً اجماعی) کسورات مالیاتی به عنوان ابزار کارای سوبسید دادن به فعالیت های عام المنفعه تلقی می‌شد. اما امروزه نگاه فرق کرده است و همگام با پیشنهادهای گسترده اصلاحی برای ساده‌تر کردن و شفاف کردن مالیات بر درآمد و همچنین ایجاد درآمد مالیاتی بیشتر برای دولت فدرال، پیشنهادهایی نیز برای تغییر و اصلاح نظام کسورات مالیاتی برای کمک‌های خیریه صورت گرفته است.

در سال‌هایی که کسورات مالیاتی کارا تلقی می شد به خاطر این بود که کشش قیمتی کمک‌های عمومی برابر و یا بیشتر از یک برآورد می شدند (کردس؛ همان، ۲۰۱۱).

اولین نوشته‌ها درباره کمک‌های خیریه از اطلاعات مقطعی اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد استفاده کرده اند. مدل‌های استفاده شده عمدتاً لگاریتمی بوده و کشش قیمتی و کشش‌های درآمدی کمک-های خیریه را محاسبه کرده اند. فلداستین و تیلور(۱۹۷۶)[1] کشش قیمتی و درآمدی پرداخت‌های خیریه را با توجه به پرونده مالیاتی در خزانه آمریکا در سال ۱۹۷۰ برآورد کردند. آنان دریافتند که کشش قیمتی بیشتر از یک است.

کلات فلتر (۱۹۸۵)[2] کشش قیمتی را ۱/۲- و کشش درآمدی را ۰/۷ بدست آورده است. در مطالعات مقطعی تغییر در قیمت به دلیل این‌که نرخ نهایی مالیات بر درآمد فدرال تابع صعودی غیرخطی از درآمد است، به طور وسیع تغییر می‌کند. فینبرگ(۱۹۸۷)[3] اشاره می‌کند که تعیین جداگانه اثرات قیمتی و درآمد تقریباً به طور کلی مبتنی بر فروض محدود کننده درباره شکل تابع تقاضای کمک‌های خیریه است. از این‌رو کشش‌های قیمتی ممکن است دارای تورش باشند. برای مثال هرگاه درآمد با کمک-های خیریه رابطه غیرخطی داشته باشند و این رابطه از تصریح حذف شده باشد یا متغیرهای تأثیرگذار دیگر که با درآمد رابطه غیرخطی دارند، حذف شوند، در این صورت کشش‌های برآوردی تورش‌دار خواهند بود(بکیجا و حیم، ۲۰۰۸)[4]. این عوامل تأثیرگذار مانند علاقه به اجتماع، نوع‌دوستی فطری، مذهبی بودن، آموزش و علاقه به همکلاسی‌های سابق ممکن است به‌طور سیستمی رابطه غیرخطی با

1 - Felstein Martin and Taylor Amy
2 - Clot felter
3 - Feenberg
4 - Bakija Jon and Heim Bradley

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

درآمد داشته باشند. ولی درباره بسیاری از این عوامل اطلاعات وجود ندارد. از این رو یک واکنش ممکن در ارتباط با این واقعیت این است که دولت نرخ نهایی مالیات را در طول زمان برای افراد با درآمد بالا به شدت افزایش دهد و برای افراد با درآمد متوسط به عنوان گروه کنترل کمتر افزایش داده و سپس تأثیر آن را مورد بررسی قرار دهد.

از سوالات اساسی دیگر در رابطه با این مطالعات این است که چگونه از واکنش‌های بلند مدت نسبت به تغییرات زود گذر در قیمت و درآمد در اثر تغییر رفتارها رهایی یابیم (بکیجا و حیم،۲۰۱۰)[1]. برای رفع این مشکلات و مشکلات مرتبط مطالعات بعدی از داده های تابلویی[2] استفاده کرده اند.

یک نکته قابل توجه که توسط چتی (۲۰۰۹) بر آن تأکید شده است این است که درک قوانین مالیاتی پیچیده بوده و بنابراین یادگیری آنها هزینه بر است. از این‌رو مؤدیان معقول برای یادگیری قوانین مالیاتی جدید سرمایه‌گذاری نکرده و درنتیجه نمی‌توانند واکنش خود را نسبت به تغییرات جدید مالیاتی مجدداً بهینه کنند(بکیجا و حیم، ۲۰۱۰) .

به دنبال برخی از این مطالعات که از اطلاعات بهتری استفاده کرده و میزان کشش قیمتی را کمتر از یک براورد کردند، کارایی خزانه زیر سؤال برده شد. از این‌رو طرح هایی برای جلوگیری از کسری بودجه مطرح شد. این طرح ها، بدنبال محدود کردن کسورات مالیاتی سقف معینی را برای حداکثر استفاده از این کسورات تعیین کرده اند(رود من و استندلی، ۲۰۰۶). یکی از این پیشنهادها طرح مطرح در بودجه اوباما است که ضمن حفظ ساختار اصلی کسورات مالیاتی سقف را در ۲۸٪ تعیین کرده اند(کردس، ۲۰۱۱).

۴-۱-۲- کارایی اجتماعی

در واقع وقتی وضعیتی کارای بهینه است که منافع و زیان‌های داخلی و خارجی لحاظ شده باشند. گاهی کسورات مالیاتی به عنوان مفرّ مالیاتی خوبی تلقی می‌شود. استفاده بد از امور خیریه و امتیازات دولت توسط سازمان‌های خیریه، مؤدیان مالیاتی کمک کننده از طریق اظهارنامه‌های غلط هزینه‌های زیادی را بر خزانه تحمیل می کنند(مرکز سیاست و اجرای مالیاتی، ۲۰۰۹). بنابراین برای این که مخارج مالیاتی دارای کارایی خزانه از نظر اجتماعی نیز کارا باشد باید منابعی که صرف فعالیت‌های سوبسیدی می‌شود دارای منفعت اجتماعی خالص باشند.

1 - Bakija Jon and Heim Bradley
2 - Panel Data

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

۴-۲- معیار انصاف

در کشورهایی که نظام کسورات مالیاتی به جای اعتبار مالیاتی برقرار است، این سؤال از سوی محققان مورد بررسی قرار گرفته است که آیا کسورات به شکل فعلی(در آمریکا) عادلانه است و این که آیا سازمان‌های خیریه به دنبال اهداف عمومی هستند یا اهداف خصوصی؟ برخی از محققان از این که این سیستم بیشتر به نفع ثروتمندان است آن را مورد نقد قرار دادند؛ زیرا در نظام کسورات افراد با درآمد بالا مشمول نرخ نهایی مالیاتی بالاتری هستند و در نتیجه نرخ کسورات آنها نیز بالاتر خواهد بود. اداره بودجه کنگره (۲۰۱۱) در تحقیقی نشان داد که میزان سوبسید مالیاتی که افراد با درآمد بالای ۵۰۰۰۰۰ دلار دریافت می‌کنند از تمام گروه‌های درآمدی بیشتر است[1].

در راستای تعدیل منافع و منصفانه کردن نظام کسورات برخی مانند طرح سیمپسون باولز[2] پیشنهاد کردند تا کسورات با یک نرخ یکنواخت[3] اعمال شود (کردس، ۲۰۱۱).

در برخی از کشورها مانند کانادا و فرانسه نیز اعتبار مالیاتی را به جای کسورات مالیاتی جایگزین کردند. همانگونه که گذشت در اعتبارات مالیاتی میزان تخفیف فقط به میزان کسورات وابسته بوده و به درآمد افراد بستگی ندارد.

تجربه اصلاحات در انگیزه های مالیاتی در کشورهای مختلف که نوعاً از یک ساختار اصلی کسورات یا اعتبارات استفاده می‌کنند نشان می‌دهد که به هر حال کسورات مالیاتی با معیار کارایی و اعتبارت با معیار انصاف سازگارترند. از این‌رو در اصلاحات پیشنهادی سعی شده است تا با یکنواخت کردن نرخ یا گذاشتن سقف از یک طرف و همچنین دو نرخ کردن اعتبارات، نواقص را تا حدودی برطرف کنند.

یکی از پیشنهادها این بوده است که به جای این که دولت از طریق انگیزه‌های مالیاتی به‌طور مستقیم به امور عام المنفعه توسط سازمان‌های غیرانتفاعی و خیریه کمک کند بهتر است مستقیماً خود مبلغی را به آنان کمک کند و یا این که این مبلغ را برای تهیه کالاها و خدمات عمومی مانند آموزش و بهداشت صرف کند. برخی از بررسی‌ها نشان داده است که در روش اول اثر تخلیه ای به وجود خواهد آمد. یعنی این که مردم از کمک‌های خود به بهانه این که دولت خود این سازمان‌ها را تأمین می‌کند، خواهند کاست. اما در ارتباط با روش دوم، اصولاً پذیرفته شده است که واگذاری وظایف به بخش

1 - Congressional Budget Office
2 - Simpson Bowles Plan
3 - Flat Rate

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

غیرانتفاعی و سازمان‌های غیردولتی بر کارایی استفاده از وجوه می‌افزاید و بعلاوه این که تشویق مـردم به کمک به یکدیگر به نوعی بر انسجام ملی و سرمایه اجتماعی خواهد افزود.

۵- جمع بندی و ارائه پیشنهادها

بشر همواره به دنبال کسب رفاه بیشتر برای خود بوده است. تعلیمات الهی و تجربیات بشری بـر ایـن درس تأکید دارد که رفاه افراد به شدت به رفاه دیگران وابسته است. انسجام همچون سرمایه اجتماعی نقش مهمی را در رفاه مادی و روانی انسان‌ها ایفاء می‌کند.کمک به دیگـران معیـار خـوبی از انسـجام اجتماعی است. در دنیایی که مرز مسئولیت‌های دولت ملی محدود می شود، درک این که افراد به چـه میزان به‌طور مستقیم در رفع نیازهای جوامع خود فعالند اساسی است. مقایسه مقدار این کمک‌ها روش مهمی برای ارزیابی این موضوع است.

بنابراین مقاله حاضر برای پربار کردن حمایت دولت اسلامی ایران از حس نوع‌دوسـتی و بـالا بـردن سرمایه اجتماعی به بررسی تطبیقی تجربه کشورهای پیش‌تاز در کمک‌های خیریه می‌پـردازد. نتـایج و پیشنهادهای زیر را می‌توان از این بررسی استخراج کرد:

- حمایت دولت از کمک‌های خیریه از منطق قوی اقتصادی و اجتماعی برخوردار است.
- نوع حمایت‌های مالی دولت‌ها اگرچه از دو روش عام کسورات مالیاتی و اعتبار مالیاتی تبعیت مـی-کند ولی از نظر قوانین و ساختار روش‌ها بسیار متنوع هستند.
- ارزیابی روش‌ها بر اساس دو معیار کارایی و انصاف صورت می‌گیرد که کشورهایی مانند آمریکا کـه از روش کسورات مالیاتی استفاده می‌کنند برای منصفانه کردن آن پیشـنهادهای متنـوعی را در دسـتور کار خود قرار دادند که از جمله یکنواخت کردن نرخ و همچنین ایجاد سقف معین برای کسورات اسـت. از طرف دیگر کشورهایی که مانند کانادا و فرانسه که از اعتبار مالیاتی بهره منـد هسـتند بـرای حفـظ کارایی حداقل سعی در چند نرخ کردن آن کرده اند. بدیهی است که انتخاب روشـی خـاص بـرای هـر کشور از جمله ایران مستلزم کار تحقیقی مستقل است. برای مثال اگر در کشوری کمـک‌هـای خیریـه عمدتاً از سوی مؤدیان مالیاتی بسیار پردرآمد صورت گیرد، روش کسورات مالیاتی مناسـب تـر و دارای کارایی خزانه است.
- نکته جالب توجه در این بررسی آن است که ساده بودن و شفافیت قـوانین حمایـت از کمـک‌هـای خیریه در کارایی و درنتیجه افزایش کمک‌های خیریه بسیار مؤثر است.

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

- از نکات برجسته دیگر این است که تقریباً در اکثر کشورهای پیشرفته مؤسسات دولتی و خصوصی هرساله عملکرد خیریه کشور را رصد کرده و اطلاعات با ارزشی را در اختیار جامعه علمی و سیاست گذاران می‌گذارند.
- مؤسسات بین المللی با انتشار شاخص کمک جهانی، جایگاه انسانی کشورها و مناطق را ارائه می‌دهند که می‌تواند در دید سایر ملل حساسیت‌های مهمی را ایجاد کند.
- متأسفانه کشور اسلامی ایران از کمبود و غیر سازمند بودن تلاش‌های بالا به شدت رنج می‌برد. علیرغم سنت پایدار و با سابقه کمک‌رسانی در قالب‌های مختلف در کشور اسلامی، تلاش درخور برای انسجام، بهره‌مندی بهتر و نشان دادن این تلاش‌ها صورت نگرفته است. به طوری که شاخص کمک در ایران بسیار پایین نشان داده شده است که بخشی از آن کمبود اطلاعات در کشور است. بنابراین با رفع این نواقص و در سایه آموختن از تجربه قانونگذاری و اجرایی کشورهای پیشرو امیدواریم شاهد ارتقاء شایسته کشور اسلامی باشیم.

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

فهرست منابع

۱- شفیعی سعیده (۱۳۹۰)، بررسی معافیت‌های مالیاتی در بخش‌ها و مؤسسات خیریه در ایران و سایر کشورها، مجموعه مقالات سومین همایش مالیات‌های اسلامی، همگرایی مالیات‌های اسلامی و مالیات‌های موجود و جدید، انتشارات دانشگاه مفید.

۲- مزیکی، عباس و محمد مهدی زاهدی (۱۳۹۰)، راهکار افزایش کارایی معافیت خیرین، مجموعه مقالات سومین همایش مالیات‌های اسلامی، همگرایی مالیات های اسلامی و مالیات های موجود و جدید، انتشارات دانشگاه مفید.

3- Adam Stuart and Browne James (2011), A Survey of UK Tax System, The Institute For Fiscal Studies.

4- Bakija Jon and Heim Bradley (2010), How Does Charitable Giving Respond to Incentives and Income? Panel Estimates With State Tax Identification, Predictable Tax Changes and Heterogenity by Income, www.williams.edu/Economics/bakija /BakijaHeimCharity Jan2010.pdf.

5- Bakija Jon and Heim Bradley (2008), How Does Charitable Giving Respond to Incentives and Income? Dynamic Panel Estimates Accounting For Preditable Changes in taxation,WWW. nber.org /papers /w14237.

6- Bikmen Filiz and Meydanoglu Zeynep (2006), civil society in Turkey: an Era of Transition civicus civil society Index, country report for Turkey, Rauf Kösemen, MYRA.

7- Boris Elizabeth T. (1998) , Introduction Non-profit Organizations in a Democracy Roles and responsibilites, , in Boris Elizabeth T. and Steuerle C. Eugene(1999) , Nonprofits and Government: Collaboration and Conflict, urban institute Publications. http://www.urban.org/url.cfm?ID=20900.

8- Boris Elizabeth T, Cordes Joseph J., Eric Toder (2010) , An Analysis of Potential Tax Incentives to Increase Charitable Giving in Puerto Rico, The Urban Institute.

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

9- Boris Elizabeth T. and Steuerle C. Eugene(1999) , Non-profits and Government: Collaboration and Conflict, urban institute Publications, : http://www.urban.org/url.cfm?ID=209002.
10- Bullain Nilda (2011), Tax Incentives for Philanthropy in Some EU Member States , European Center for Non –For- Profit Law, www.slideserve.com/.../tax-incentives-for-philanthropy-in-some-Eu.
11- CAF , UK giving (2011) , An Overview of Charitable Giving in the UK, www.ncvo-vol.org. uk/sites/default/. ../clickable_UK_ Giving _2011.
12- Carter Terrance , S. (2009) , An Overview of Tax Credits for Charitable Donations as a Philanthropic Incentives in Canada , Queensland University of Technology , Carter professional Corporation.
13- Center for Tax Policy and Administration (2009), Report on the Abuse of Charities for Money- Laundering and Tax Evasion, www.oecd.org/dataoecd/30/20/42232037.pdf .
14- Charitable Aid Foundation (2006) , International Comparisons of Charitable Giving, www.cafonline.org.
15- Charitable Aid Foundation (2010), The World Giving Index 2010, Charitable Aid Foundation Publication.
16- Charitable Aid Foundation (2011), The World Giving Index 2010, Charitable Aid Foundation Publication.
17- Charity Tax Group (2011), Charity Tax Map, Nuffileld Foundation.
18- Charles Russell (2011) , Charity Tax Law Budget 2011 and Other Recent Developments , Briefing note , www.Charlesrussel.co.UK.
19- Congressional Budget Office (2011), Options For Changing The Tax Treatment Of Charitable Giving , The Congress Of The United states.

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

20- Cordes Joseph (2011), Rethinking The Effects Of Deficit Reduction Proposals, National Tax Journal, No.64(4):1001-10024.
21- Carkoglu, A. (2006) "Trends in Individual Giving and Foundation Practices in Turkey" in Philanthropy in Turkey: Citizens, Foundations and the Pursuit of Social Justice, TUSEV Publications, Istanbul.
22- Fack Gabrielle and landais Camille (2007) , Are Fiscal Incentives Towards Charitable Giving Efficient? Editorial express.Com /cgi-bin/conference/download.cgi
23- Fack Gabrielle and landais Camille (2009) , Are Tax Incentives for Charitable Giving Efficient ? Evidence from France , Econpapers. repec.org/RAS.
24- Feldstein Martin and Taylor Amy (1976), The Income Tax and Charitable Contributions, Econometrica , Vol.44,No.6:1201-1222.
25- Giving Japan (2010) , The Annual Report on Giving and Volunteering for the Year 2009 , Japan Found raising Association.
26- Giving USA Foundation (2011) , Giving USA 2011 : The Annual Report on Philanthropy for the Year 2010 , Executive Summery,www.givingusarports.org.
27- Greene Pamela & Mclland Robert (2001), Taxes and Charitable Giving, National Tax journal, Vol.LIV.NO.3:433-451.
28- Hopkins Bruce R. (2010), The law of charitable Giving fourth edition , John Willey & Sons.
29- Roodman David and Standley Scott (2006) , Tax policies to Promote Private Charitable Giving in DAC Countries, Center for Global Development , www.cgdev.org.
30- Rosen Harvey s. (1989), public Finance, second edition, Irwin publications in Economics.
31- The Congress of the United States, Congressional Budget Office(2011), options for changing the tax treatment of charitable giving , Internet.

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

32- The John D. Gerhart Center For Philanthropy And Civic Engagement, From Charity to Change: Trends in Arab Philanthropy, www.aucegypt.edu/research/gerhart/Documents/Final%20Report.pdf.
33- United Way International (2000), charitable Tax Incentive Project, Quarterly Newsletter.

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]

[Downloaded from taxjournal.ir on 2026-11-13]